

Hilaptári növekvő számú
1966. 1. sz.

19.608

Lévai Ujság

GAZDASÁGI, KULTURÁLIS ÉS KRITIKAI HETILAP

I. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM

1954 DECEMBER 12. SZERDA

ÁRA 80 FILLÉR

Ki bujkál mögötte?...

Az ipar és a kereskedelem védelme

ezt a kérdést hallottuk lapunk első számának egyik olvasójától. Erre a kérdésre meg kell adnunk a feleletet!

Léván az utóbbi időben indult újságkisérletekkel szemben a közönség megszokta a bizalmatlanságot, mert a legtöbb mögötti leplezeti politikai tendencia volt. Egyéni, vagy csak kis csoportok érdekében folyt a tülekedés a koholt közérdek védelmének ürve alatti. A lapot jegyző személyek mögött rendszerint megbujt valaki, akinek úgy látszik nem volt érdeke, vagy bátorsága, hogy neve a nyilvánosság előtt szerepeljen.

A Lévai Ujságnak nincsen bujtatni való valakije, vagy valamije?

A Lévai Ujság mögött nem bujkál és nem fog bujkálni senki, a lapot a valóságban is azok szerkesztik, akiknek neve a nyilvánosság előtt ismeretes. A Lévai Ujságnak nincsen leplezni, titkolni valója.

A Lévai Ujság független minden nem kívánatos, kétes szándékú befolyástól és ezen ideális függetlenséget az önzetlen munkatársak, az olvasók, a hirdetőik nagy és egyre növekvő tőbora — már saját érdekében is — mindenkor meg fogja védeni.

Ezen lap a közbizalomra épült és nem kételkedünk benne, hogy minden olvasónk barátunkká válik, nem lesz oka bizalmatlanságra, mert minden sorából ki kell, hogy érezze a nyílt, becsületos szándék, a tiszta kéz átütő és minden hazugságot, rágalmat elsöprő erejét.

A bizalmat nem lehet kieszközölni, vagy pláne kieroszakolni, azt méltóan ki kell érdemelni. Mi megteszünk minden lehetőt, hogy a közösség ügyeink önzetlen szolgálatával, becsületos munkával, az igazi emberi ügyek támogatásával kiérdemeljük azt, ami egy újság számára a legnagyobb érték: a közbizalmat, a minél szélesebb rétegekre kiterjedő ragaszkodást.

A kedvező fogadtatás után bizunk benne, hogy barátaink, olvasóink jóindulata át fog segíteni a kezdet nehézségein és a Lévai Ujság a folyton változó élet mindig fejlődő, tökéletesedő orgánuma, az önrzetes, bátor igazmondás lobogója lesz.

Azok a rendkívüli gazdasági viszonyok, amelyek a világgazdaság egész eddigi rendszerét alapjában rendítették meg és hatályon kívül helyezték oly gazdasági törvényeket, amelyeket logikus voltak miatt mindenki megdönthetetlennek hitt — minden államban rendkívüli intézkedéseket provokáltak. Figyelemre méltó körülmény, hogy a gazdasági vis major következtében védelemben elsősorban mindenütt a mezőgazdaság részesült, az ipar és a kereskedelem a nagy ipari államokban jól kiépített szervezettel rendelkezett. Amerikában is a farmer-törvények voltak a krízis első színtomái. Közép-európában szintén csak a gazdák védelméről gondoskodtak — az egy Ausztriát kivéve, ahol a vendéglős és szállodás szakma is ugyan ezen védelemben — hosszabbjárata moratoriumban részesült. Ennek azonban inkább politikai, mint gazdasági okai vannak, mert az osztrák kormány a német terrorcselekmények következtében okozott idegen forgalmi károkat akarta ellensúlyozni.

Cscheszlovákiában is megtörtént az első lépés a gazdák védelme mellett az iparosok és kereskedők megmentésére, noha csak kezdetleges formában. Az 1954 évi 34 sz. törvény, amely a mezőgazdák és munkanélküliek elleni végrehajtásról szól kifejezetten, azonban kimondja, hogy

a munkanélkülinek tekintik, illetve azzal egyenlő elbírálás alá esik mindenki, aki önálló ipari folytatott és kénytelen volt üzemet a kedvezőtlen gazdasági viszonyok miatt beszüntetni, vagy annyira korlátozni, hogy jövedelme a szokásos napszámol sem éri el.

Ezen intézkedés tehát már csak a tönkrement kereskedőket és iparosokat részesíti ugyszólván végső segítségben. Mindenki előtt nyilvánvaló, hogy ez nem lehet megoldás, okszerű elintézés, mert egy általános mindenkire kiterjedő az ipari és kereskedelmi rendszer gyökeréig hatoló, beavatkozásra van szükség. A bajokat tehát nem a halálos ágyon kell orvosolni, hanem még mielőtt existenciális rombolásukat véghez vitték volna.

Lapunk figyelemmel kíséri ezen kérdésnek kialakulását a közvéleményben és megítélését az illetékes lényezőknél és úgy látjuk a kormányhoz közelálló lapok már foglalkoznak a kérdéssel és ígérik annak rendezését. Sajnos konkrétumokat egyelőre senki sem tud. Az ipari és kereskedelmi terhek rendezése, ezen társadalmi osztályok védelme üttörő munka, mert a szomszéd államok törvényhozása még ilyen kérdésekkel nem foglalkozott és nincsen kellő tapasztalat arra, hogy mit is kéne tenni, ami eredményre, javuláshoz vezetne.

A parlamentben átnyújtották a lévai iparoskongresszus memorandumát és valószínű, hogy a kérdés rövidesen aktuálissá válik és ennek kapcsán a konkrét indítványok, életrevaló megoldások fontos szerepet fognak játszani a törvényjavaslat megvitatásánál. Szereínök látni, hogy városunk szerepéhez jut a nagyhorderejű kérdésben és ezért lapunk következő számában nagyszabású ankétot tervezünk, hogy iparosaink, kereskedőink megindokolhassák a kongresszus memorandumának egyes javaslatait az újságok hátsólapjain is és hozzáfűzhessék még azt is, ami azóta aktuális lett.

Az ipari és kereskedelmi védelem ügye tehát a megvalósulás stádiumába lép és minthogy nincsenek konkrét javaslatok és nincsen tapasztalat, amely összehasonlítások alapján képezhetné a kérdés nyilvános meg tárgyalása igen nagy jelentőségű bir, mert a célravezető megoldásokat az illetékes tényezők bizonyára mérlegelés tárgyává fogják tenni és az ervek erejével oda lehet majd halni, hogy belőlük törvényjavaslat és törvény legyen. Nemcsak a kezdeményezésnek kell az iparos és kereskedő társadalom széles rétegeiből kiindulnia, hanem ha valóban hasznos eredményt akarnak elérni, akkor ott kell lenni a megvalósításnál is.

TÁRSADALMI ÉLET

„Pillangó főhadnagy” negyedik előadása dec. 17-én, hétfőn, a Városi Színházban. A nagy érdeklődés folytán műkedvelőink közkívánatra megisméltik a bájos zenéjű, humorral teli Pillangó főhadnagy operettet 6, 4, és 2 Ké-s olcsó helyárák mellett. Jegyek elővételben kaphatók Nyitrai könyvkereskedésében.

Karácsonyi előadás a Kath. Körben. A kis szivgárdisták a szegénysorsu gyermekek felruházására előadást rendeznek. A jólékony célra való tekintettel kérjük a nemesszívű közönség támogatását.

A WIZO nőegylet helyicsoportja, hétfőn este a Stránsky szálló színháztermében magas nivóju kultúrestét rendezett. Szépszámu előkelő közönség előtt vendég szerepelt Freud Marlé Lilly, a világhírű előadó művésznő, aki a nemzetközi író nagyságok műveit interpretálta mély érzéssel és lélekkel teli művészi tudással. Előadása mindvégig lebilincselő, mély hatásu, igazi előkelő szórakozást nyújtott. Az

estély másik kimagasló eseménye, Adler Emilné művészi zongorajátéka volt, óriási sikert aratott Schumann Robert „Carneval” op. 9. előadásával. A két kiváló művésznőt a közönség hálásan ünnepelte. A nem mindennapi kultúrestély rendezéséért elismerést és dicséretet érdemel az egyesület agilis vezetősége. (W. J.)

Keresztény Munkás Egyesület. Az egyesület kitűnő műkedvelő gárdája karácsonyra új operettet készít elő, Erdélyi Mihály: „Csókos regiment” c. kitűnő hangulatu, zenés és tréfás operettjét. Az egyesületben az ismeret szorgalommal és lelkesedéssel folynak a próbák.

Mozik műsora:

APOLLO (Denk): Ma és holnap este „A KIS KÁVÉHÁZ” Maurice Chevalier, Yvonne Vallé és Tajna Fedorovna legjobb vígjátéka tele humorral, kacagással és fordulatossággal. Dec. 14., 15. és 16.-án, pénteken, szombaton és vasárnap Fejős Pál rendezésében Oskár Strauss operettje alapján „TAVASZI HANGOK” c. film-perreg Oscar Karlweis, Ursula Grabley és Szőke Szakáll pompás alakításában. Gyönyörű természeti felvételek s a szolid humorral társult kedvesség kellemes órát szerez a közönségnek.

ORIENT (Stránsky): Ma este S. M. Eisenstein a „Potemkin” világhírű rendezőjének legjobb hangosfilmje: „VIHAR MEXIKÓ FELETT” —, a közelmúlt mexikói forradalmak izgalmas története kerül bemutatásra. — 14., 15. és 16.-án este Robert Sioz 25. jubilaris filmje a „RIVIERA EXPRESS” perreg. A kellemes melódiajú darabban Charlotte Susa a szerelmet, K. L. Diehl a lírát, R. A. Roberts pedig a humort képviseli. — Vasárnap délután nagy riportfilm „A FRANCIA RENDŐRSÉG TITKA” megy.

Felkérjük az összes egyesületeket, hogy rendelkezéseiket és híreiket saját érdekükben mindig legkésőbb hétfőn délig szerkesztőségünkkel közöljék.

KAISER RADIO LEVICE

Vélemények a gabonamonopóliumról.

Az 1934 évi 137. sz. törvény a gabona kereskedelmet az egész országban új alapokra helyezte, központosította. Minden termelő köteles ez év végéig készleteit bejelenteni és a Gabonatársaságnak felajánlani, amely kizárólag jogosult azokat forgalomba hozni. Az új rendszer öt hónapos létezésé óta a nyilatkozatok egész sora szállt síkra a gabonakereskedelem új rendje ellen, vagy mellett. Lévnak és környékének ugyszólván minden lakója, kereskedők, iparosok, gazdálkodók egyenlő érdeklődéssel viseltettek a monopóliummal szemben és mindenki kíváncsi, miképpen válik majd be az új intézkedés a gyakorlatban. Ezen általános érdeknek és érdeklődésnek akarunk szolgálni akkor, amikor városunk illetékes vezetőit, termelőket és kereskedőket, a monopólium védelmezőit és ellenzőit egyaránt megszólaltatjuk lapunk hasábjain, hogy az eddigi tapasztalatok alapján véleményüket nyilvánítsák annak előnyeiről és hátrányairól.

Missy Antal, az Agraral lévai vezetője:

Az utóbbi években a gabona árak oly nagy hullámszámúak voltak kitéve a különböző törzsei manőverek, spekulációk folytán, hogy a gazdáltsádalom megmentéséhez vezetett az csak a gabonamonopólium lehetett. Természetesen rengeteg hírlapi csata előzte meg, de minden egyes termelő bármilyen politikai párthoz is tartozott, tisztában volt ezen törvény nagy horderevével.

Ha visszatekintünk az előbbi évekre, azonnal megállapítjuk, hogy a mai és az egy évvel ezelőtti gabona árak között 100 q-ként 4—5.000 Ké különbözések vannak a termelő javára, ami a mai viszonyok között meg nem vendő összeg. Pontosán kalkulálhat a gazda, mert tudja előre, mit fog kapni gabonájáért augusztusban épügy, mint májusban. Nincs kitéve annak, hogy nagyobb hozam esetén olcsóbban fogja árúját eladni, mert mindenkor megkapja a törvény által biztosított árat.

Ha a felvásárlás még nem is megy abban a gyors tempóban, amint azt egyes felek megkívánják, azt nem a monopólium rovására kell írni, hanem annak, hogy még nincsenek meg a közraktárak (amik a legközelebb időn belül felépülnek), a tavalyi nagy termés után megmaradt hatalmas gabonamennyiségek elhelyezésével is megvolt terhelve a gabonatársaság. Reméljük azonban, hogy a legközelebb időn belül a rendes kerékvágásba kerül minden és az átadások a legismertebb fogak lebonyolódni.

Hiszem, hogy a gazdátársadalom a gabonamonopólium által rövid időn belül szánva lesz és visszakapja a régen várt vásárlóképeségét, ami az ipar és kereskedelem fellendülését is maga után fogja vonni.

Streicher József, gabonakereskedő:

A gabonamonopóliummal szemben nem helyezkedek elutasító állásponton. Hibának tartom azonban, hogy a malmoknak megengedték a közvetlen bevásárlásokat a termelőktől. Mi kereskedők a saját pénzünkért vásárolt áruddig ugyanis a malmoknál helyeztük el. Minthogy a malmok most sokkal olcsóbb bevásárlási áron szerzik be szükségleteiket, természetes részünkről az elhelyezés náluk lehetetlenné vált.

Ennek következtében a bevásárló kereskedők nem kapnak kellő mennyiségre diszpozíciót, a gabona raktáron fekszik, ami nagy kamat veszteséget jelent, mert a kereskedő csak annak a hónapnak árfolyamán számolhatja el az áru, amelyben a gabonát vették és nem annak a hónapnak irányára szerint amikor a szállítás történt. Megjegyzem, hogy az utasítások értelmében nem is lehet 3 hónapnál előbb a vásárolt mennyiségeket leszállítani.

Sok bajt és nehézséget okozott az intervenció buza is, mert a tavalyi gabona hátramaradt, fel nem használt részét el kellett helyezni. Remélhetőleg ez jövőben megszűnik, mert ezidén nem lesz felesleg.

A gazdák kötelesek készleteiket ez

művel megakarja érteni, annak összes verseit kell általánmányozni. A közönség mindkét előadót nagy tapsal jutalmazta.

Köveiköz előadások ma este lesznek: Székely Dezső: A Test és lélek viszonyáról tart felolvasást a beronai filozófia alapján. Dr. Heilmann György ugyancsak a Test és lélek viszonyáról értekezik a modern orvostudomány szerint. Két előadás különböző szempontból való nyilvános megfigyelését nagy érdeklődés előzi meg.

Magvető.

*Szánt, vet, trágyál tereget a magvető,
Ósanyánk mély, titokzatos kebléből
Ő hívja fel az igét, a kenyeret,
Tiszta verítéke árán a rögökből...*

*Friss barázdák nyomán szépül az élet,
Pitike csíra nagy célhivatása,
Mindegyik szála lészta Evangélium,
Békét hozó, megváltó buzakereszt.*

*Magvető két kézzel szórja az áldást
S e földön legszebb hivatást kapott,
Ahol gondatlan vigan lakomáznak,
Ő olt mégis az asztal végére jutott.*

SASS JÁNOS

év végéig bejelenteni és a Gabonatársaságnak felajánlani. Tegyük ezt meg saját érdekükben minél előbb és minél pontosabban, mert a be nem jelentett készletet a társaság nem köteles megvenni és ha meg is veszi, csak az augusztusi alapárát köteles megfizetni. Azonkívül a bejelentett mennyiségek alapján állapítja meg a gabonatársaság, illetve a kormány az engedélyezendő import mennyiséget, aminek jelentőségét nem szükséges külön hangsúlyoznom.

Rác János kigazda:

A monopólium megkönnyítette a kigazdák helyzetét, az eladás körüli bizonytalanság megszűnt. Tudjuk előre, hogy mikor és mennyit kapunk a termelt gabonáért, nincs spekuláció, amiből a kigazdának ritkán volt előnye. A monopóliumnak azonban gazdasági szempontból az lett a következménye, hogy földjeit mindenki buzával veti be, — mert ennek van a legjobb ára, — tekintet nélkül arra, hogy bírja-e a talaj és a forgó. A földek ki lesznek uszorzva és a tulzába vitt buza-termelést, az árak csökkenését vonja megint maga után. A monopólium rendelet lehetővé teszi a megbízott kereskedőknek és bevásárlási telepeknek, hogy az átvett gabonát minőség szerint osztályozzák és az árakat annak megfelelően fizessék. Itt gyakran nézeteltérésekre kerül a sor. A kereskedő nem mindig állapítja meg a minőséget, úgy ahogy azt a gazda elvárja. Dicséretre legyen mondva a lévai kereskedőknek eddig nagyobb differenciákra nem került sor és az átvételnél, kifizetésnél sincsenek nehézségek, sem visszaélések, amint ezekről másutt hallani.

Megnyílt

Tern NŐI KALAP ÉS KÉZIMUNKÁ-ÜZLET A BAŤÁVA L SZEMBEN

Nagy választék kalapudonságokban, valamint kézimunka anyagokban — Kalap alakítások modellek után készülnek KÉZIMUNKÁ ELŐNYOMDA.

Dóka István, lévai kigazda:

Az elmúlt esztendőben előfordult, hogy 200 koronás búzát veteltünk, ehhez az árhoz szabtuk a gazdálkodáshoz szükséges befektetéseket és amikor aratásra került a sor, eladásra a buza már csak 120—130 Ké volt, nem beszélve az állandó ár ingadozásokról. Ezt a visszás állapotot a gabonamonopólium bevezetése megszüntette. A kigazda biztos alapon teheti meg számításait, tudja, hogy buzája mit fog érni és nem kell elhamarkodnia az értékesítést. Így egész évi munkájának eredményét biztosítva látja. Minthogy az árak csak egy évre vannak megállapítva — a jövő aratásig nagyon fontos volna, ha a kormány már most közölné a gazdátársadalom megnyugtatása érdekében a jövő termés hozzávetőleges irányárait. A monopólium hibája, hogy a kigazdák nem vásárolhatnak egymástól gabonaműveket. Léván például alig termelünk zabot. Ezt mindig a piacon vásároltuk a szlovák termelőktől napi áron, most azonban a monopólium

áron kell vásárolnunk. Ez lényeges különbséget jelent, mert a lévai és a környékbeli magyar gazdák a gazdasági munkálat főképpen lovakkal végzik. Már pedig a lónak legfontosabb abrakja a zab. Ugyanilyen hátrány ez a sertéshizláló és baromfitartó magánosokra is.

JÁTÉK ÉS EGYÉBB AJÁNDÉK-TÁRGYAK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN

===== Jutányos szabott árak =====

POLLÁK ADOLF CÉGNÉL

TELEFON 53

Knapp Géza, bankigazgató:

A monopólium kedvező gazdasági hatását a bankok nem érzik különösebben, dacára annak, hogy a gazdák, különösen a kigazdák és a földműveseknek nagy könnyvéget jelent, az eladósodott gazdák már megszokták a nemfizetést és a moratórium lehetőségeit kihasználva most sem teljesítik még a lehetőség keretein belül sem vállalt kötelezettségeiket. A monopólium dacára nem szaporodott meg a törlesztő adósok száma és ma is csak azok fizetnek akik ezelőtt is fizettek.

Legolcsóbb és legszebb karácsonyi és újévi ajándékok:

emlék-könyvek, fénykép albumok, levélpapírok monogram nyomással, aktatászkák, tolltollak, stb. beszerezhető

FODOR
UTÓDA CÉGNÉL, LEVICE,
SZEPESI-UTCA 28

Ahogy én látom...

az emberek még mindig megőrizték régi szokásaikat. Többek között nagyon szeretnek másokat jó tanácsokkal ellátni. S ezt teszik főleg olyanok, akik a legkevésbé jártasak éppen abban, amihez tanáccsal szolgálnak. Minden esetre szép és nemes lélekre vall, hogy kérés nélkül annyira szívükön viselik mások dolgát, hogy szinte hajlandóknak látszanak a legmesszebb menő könyökkharca is talán embertársaik boldogulásáért. Látzanak csak, —hangsúlyozom—, mert rendszerint éppen ők azok, akik az eselleges felelősség alól legelőször kihúzzák magukat. Sikertelenség esetén háttérbe húzóva, befelé mosolyognak és erős kifakadással ismétlik: —„Megmondtam neki előre! Tudtam, hogy nem jó vége lesz!” — Épp az ellenkezőjét állítva, mint a tanácsuk szövege.

Ezek a minden lébe kanál emberek, hiúságtól, irigységtől, saját okosságuktól elragadtatva adják a jó tanácsokat felebarátaiknak, hogy később mulathassanak rajta. Ideje volna már, ha magukba szállnának az ilyen rossz természetűek és az uton-utfélen elszórt tanácsaikkal eltűnnének. Minden ember csak akkor adjon tanácsot, ha kérnek tőle és ha ért is a dologhoz.

(OKULÁR.)

Az összes kárpitos munkákat vállalom a legjutányosabb áron

KISS LÁSZLÓ

kárpitos és díszítő,
Kálnai utca 25 sz.

Olcsó cipők érkeztek Schäffer cipőárúháza

Beszélgetés Kosztolányi Dezsővel.

A Lévai Ujság szerkesztőjének alkalma volt Kosztolányi Dezsővel, a legnagyobb élő magyar írók egyikével beszélgetést folytatni egy nála tett látogatás kapcsán.

Az író csendes budai otthona méltóan szimbolizálja Kosztolányi egyéniségét, aki különös, jellegzetes természetével a magyar irodalom nagy értéke. Mesteri írásai tele vannak ember szeretettel, az emberi lélek megértésével, amelyet a művész finomságával vetít papírra. Kosztolányi csak az írásnak, az irodalomnak, a művészetnek él, távol tartja magát a politikai élettől és sohasem hódolt divatos politikai irányzatoknak.

Hatalmas dolgozószobájában, amelynek falai tele vannak könyvállványokkal, sok ezer könyvvel fogadott az író.

Mi a véleménye a szlovenszkói magyar irodalomról? — volt első kérdésünk.

A szlovenszkói magyar irodalomról nem vagyunk kellőképpen tájékozottak, amiből arra lehet következtetni, hogy ott a magyar irodalomnak nincsen oly szervezete, amely a tájékoztató munkát elvégezné, nincsen oly szervezete, amely minden irodalmi irányzatot összefoglalna, irányítana és az irodalmi tevékenységet regisztrálná. Hogy ez milyen kör és hátrány, arról nem kell külön beszélni.

Mikor volt utoljára Szlovenszón?

Tavaly voltam nagyobb turnén Kassán, Ungváron, hol mindenütt nagy szeretettel fogadtak. A hatóságok

nem gördítettek akadályokat szereplésem elé, hiszen én sohasem politizáltam, az irodalom embere vagyok és a munkának élek. Az utazás, új környezet, új emberek megismerése minden írónak adalgyűjtés, élménybenyomás szerzés az irodalmi munkához.

Számíthatunk-e egy lévai látogatásra?

Nagyon szívesen jönnek Léva, hiszen Barsban rokonaim is vannak és tisztán elfoglaltságtól függetlenül, hogy mikor kerülhet egy irodalmi turnéra sor. Az irodalom számomra nem jelent üzletet és a költségeket bizonyára biztosítani lehetne.

Számíthat-e a Lévai Ujság a Mester irodalmi támogatására?

Szívesen vagyok minden irodalmi és publicisztikai kezdeményezés segítségére, amelynek tiszták a szándékai: az irodalom népszerűsítése, kiterjesztése minden néprétegre és vidékre. Bár lapjuk inkább gazdasági kérdésekkel kíván foglalkozni, örömmel veszem, hogy a hasznos mellett a szépet is el akarja juttatni az emberekhez.

Az egyéb aktuális irodalmi kérdésekről folytatott beszélgetés után az író szerkesztőknek kéziratot nyújtott át, amelyet a Lévai Ujság rendelkezésére bocsájolt. Az eredeti novellát — amely finom meglátással beszél el egy kis epizódot, Kosztolányi jellegzetes halk, jóságos, egyszerű stílusában — lapunk karácsonyi számában közöljük.

százaléka mezőgazdaságból él, jó részben kigazda.

Mint hogy az egyes országirészek különböző természeti viszonyokkal rendelkeznek, azoknak megfelelően a mezőgazdaságban is különböző irányokat kell követni. Általános törvények és generális intézkedések nem felelnek meg feladatuknak és nem szolgálhatják a mezőgazdaság érdekeit. A helyi viszonyoknak megfelelően kell irányítani a termelést. A mezőgazdasági adminisztrációt decentralizálni kell. Csak a kisebb területegységek természeti viszonyainak figyelembe vételével lehet megállapítani, hogy hol mit lehet jövedelmezően termelni. Csakis így a gazdákkal való közvetlen érintkezés után, a helyszínen szerzett tapasztalatokkal lehet a mezőgazdaság minőségi és mennyiségi termelésére döntő és hasznos befolyást gyakorolni.

Célra vezetőbbnek látszana, ha minden járásban, a járási hivatalhoz legalább egy főiskolai képzettségű mezőgazdasági szakembert rendelnének, aki a helyi viszonyok figyelembe vételével, a gazdákkal való közvetlen összeköttetés után javaslatokat terjeszthetne be felfelé, a szükséges intézkedések megtételére, szaktanácsokat adna lefelé a gazdáknak a jövedelmező termelés érdekében.

Az egyes járások lakosságának a zömét a gazdák alkotják legalább a déli vidékeken, mégis a közigazgatásnál, a járási hivataloknál nincs sehol a növénytermeléshez értő szakember alkalmazva.

Olcsó karácsonyi vásár
Fischernél, Mángoló u. 1
 Mint eddig, úgy az idén is az ünnepekre olcsó áron kapható: meggyoró, mandola és dió ★ Luxuslisztek és karácsonyfadiszkek, cukorkák nagy választékban ★ Házilag savanyított káposzta

Mezőgazdaság

Az állattenyésztés fenntartása érdekében a Középszlovenszkói Gazdasági Egyesület memorandummal fordult a földművelésügyi minisztériumhoz. Kéri a minisztert, hogy tegye lehetővé a legegyszerűbb uton, vámmentesen külföldi takarmányok behozatalát. Engedélyezze a kormány, hogy a gazdák egymástól szabadon vásárolhassanak olyan terményeket, főleg takarmányfélét, amelyek ma a monopólium hatáskörébe tartoznak. Kívánja, hogy az ország területén melasse csak az állatok takarmányozására legyen felhasználható, a denaturált cukor takarmányozási célokra az állattartással arányos áron s elegendő mennyiségben álljon a gazdák rendelkezésére. Intézkedjen a kormány, hogy a monopólium hatáskörébe tartozó mindennemű malomtermék és korpá a gazdáknak, legalább az átadott gabona mennyiség arányában 40 százalékkal alacsonyabb áron utaltassék ki. Kötelezze az államvasutat, hogy az 1935 május 1-ig önköltségi áron szállítsa a gazdáknak a takarmányműveket.

A mi vidékünkön is nagy a takar-

LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK

FOTORUSZNÁK

MŰTERMÉBEN KÉSZÜLT FÉNYKÉP ÉS NAGYTÍPUS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK, FILMEK, FOTO-CIKKEK LEGOLCSÓBBAN KAPHATÓK

mányhiány, a gazdák nagy nehézségekkel tudják állatállományukat fenntartani. Mindenesetre környékünk gazdáit is bizonyára helyeslik a losonci gazdák megmozdulását.

Pollák Kálmán

VASKERESKEDÉSÉBEN

az összes vasáru és könyvhaberendezési cikkek a legolcsóbb árban kaphatók

Hírek

— Nagy irodalmi vállalkozás Nyitra. A nyitrai írógárda tagjai elhatározták, hogy a műveikből több mint 200 oldalas antológiát adnak ki. A kötet előszavát egy városukból elszármazott nagynevű budapesti író írja. Az elbeszéléseket, verseket, irodalmi szemléket, regény részleteket, pályat tanulmányt, műfordításokat tartalmazó kötetben a nevesebb nyitrai írók beígérték közreműködésüket. A tavasszal megjelent kötet méltóan képviseli majd a nyitrai írók munkásságát és egész Szlovenszónak joggal számíthat megértő támogatásra.

— A hosszú téli esték unalmát kellemessé tehetjük jó könyvek olvasásával. Iratkozzunk be a városi magyar könyvtárba. Egész évi díj 6 Ké. Könyvtárára helenként kétszer, kedden délelőtti 10—12 és pénteken délután 4-től fél 7-ig.

— A lévai sakkklub rendezésében folyó bajnoki mérkőzések állása az 5. forduló után a következő: első csoport skt. Pořízek, Schön 4, Mészáros 3, Drelicska 2^{1/2}, Dr. Balog 2, Rosenberg 1^{1/2}, Bárlik, Knapp, Blaskovič A. 1, Simkó, Löwinger, Bernáth, Vörösmarty 0. — Második csoport: Blaskovič K. 6, Hoch 4, Dr. Pick 3, Glauber 2^{1/2}, Engel, Márton, Graner 2, Hajdu 1^{1/2}, Rácz, Dr. Kersék, Csernák 0.

Guggenberger Lajos könyv- és papírkereskedése Kálnai utca 25

A Lévai Ujság

hirdetéseit olcsók és eredményesek

Decentralizálni kell a mezőgazdasági közigazgatást.

Uj idők, életviszonyok, új eljárások, módszereket követelnek. A mezőgazdaság, szemben az iparral és a kereskedelemmel mindig konzervatív volt, ami bizonyos mértékben érthető is, de ez a nehézkesség sok esetben sodorta már válságos helyzetbe. Ma is ott tart.

A fogyasztó szükséglete megváltozott, igénye megnövekedett, amihez a mezőgazdaságnak okvetlenül alkalmazkodni kell. A minőségi termelés nagy javításra szorul, mert terményeink csak így lehetnek versenyképesek.

A termelőterületek, különösen a gabonaneműeknél erősen emelkedtek és az egyre magasabbra fokozott terület-egységkénti terméseredmények meg-

nehezítették az értékesítést.

Az éveken át folytatott rendszertelen gazdálkodás következtében a növényi ellenségek nagy mértékben elszaporodtak. Az ellenük való védekezés részben könnyelműségből hiányos.

A kigazdálnak nem áll módjukban a legújabb, bevált, hasznos gyakorlati elvek megismerése. A tudományos intézetek vizsgálatainak eredményéhez nem juthatnak hozzá.

Ilyen viszonyok közt nem csoda, hogy a válság legsúlyosabb Szlovenszón, annál inkább, mert az egész közlétársaság szántóföld területének 35 százaléka Szlovenszókóra esik. Viszont Szlovenszókó egész területének 34 százaléka szántóföld és lakosságának 60

VIDÉKI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

Lapunk mai számához postai csekk-lapot mellékelünk, kérjük előfizetéseiket azon beküldeni.

— **Betörés.** Szerdán hajnalban eddig ismeretlen egyének betörték a zsidó hitközség irodájába. Kifosztották az ajtókat a szekrények fiókjait átkutatták, ahonnan a titkárnak néhány koronányi saját pénzét vitték magukkal. A nagyobb értéket tartalmazó fiókok felbontására nem volt idejük, mert az inspekciónak éjjeli őrszervelete őket és néhány riasztó lövést adott le. A megzavart betörőknél sikerült elmenekülniük. A rendőrség nyomukban van.

— **A járási képviselőtestület közgyűlése.** December hó 6-án a járás 1935. évi költségvetését tárgyalta. A szükséglet 1,562,310, fedezet 322,285 Ké. A hiány fedezésére 900,000 koronás kölcsön felvételét és 50 százalékos járási pótdadó kivetését határozta el a közgyűlés. A tárgyalások során szóba került a járási színház építésének ügye, amely már évek óta húzódik, aktái a belügyminisztériumban fekszenek. A járási főnök bejelentette, hogy rövidesen küldöttügylet megérkezik. A város memorandummal fordult a járáshoz, a gyári lerakatok és fiókok hibás megadóztatása tárgyában és a felsőbb hatóságoktól kért orvoslást, melyet a képviselőtestület egyhangúlag támogat. Szóba került még a vasúti átjáró átépítése, valamint a szlovák állami elemi iskola elhelyezése is, mindkét ügyben a járási hatóság közbe fog járni az illetékes helyen.

— **A munkanélküli intellektüelek nyilvántartása.** A nemzetgazdasági intézet felszólította mindazokat a főiskolát, középiskolát, vagy szakiskolát végzett egyéneket, akik munkanélküli vannak, hogy nyilvántartás céljából haladéktalanul jelentkezzenek az intézet munkaközvetítő hivatalában. (Brafislava, Lőrincapu u. 12.) A jelentkezésben fel kell tüntetni a nevet, a születés és illetőség helyét, a képzettséget, a kort, a nemzetiséget és a nyelvismeretet. A nyilvántartás célja, hogy a munkanélküli intelligenciát közzé és magánhivatalokban mielőbb elhelyezzék. Mindenkinél, aki munkanélküli van, érdeke tehát, hogy mielőbb jelentkezzen.

— **Egy évi börtönre ítélték a rybniki bankjegy hamisítót.** A kerületi bíróság december 7-én, múlt pénteken tárgyalta Valentik Lőrinc, Rybnik községből származó 32 éves munkanélküli pénzhamisítási bűnűjét. Valentik annak idején 14 darab ötven koronást hamisított vízfestéssel, közönséges fogalmazási papíron. A bíróság feltételezen egyévi börtönre ítélte.

LEGKEDVESEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK

ÓRA ÉS ÉKSZER

melyen lezártított órában beszerezhető

Hatscher

ÉKSZERÉSZNÉL

Hitvesgyilkosság Pukanecen?

Dobiás János pukaneci munkás tavasszal favágás közben súlyos lábtörést szenvedett és hosszas ápolás után november 24-én bocsájtották el a lévai kórházból. Dobiás december 5-én hirtelen meghalt és felesége másnap sürgősen eltemette. A férj anyja Dobiás Anna tegnap szenzációs bejelentést tett az ottani csendőrségen. Azt állítja, hogy fia nem halt meg természetes halállal. Amikor ugyanis értesítették, hogy fia meghalt, odaszaladt és meglepetéssel látta, hogy már fel van ravatalozva és a fejére mélyen kalap van ráhuzva. Levételre a kalapot és elszörnnyűlköde veite észre, hogy fia fején mély seb látong. Mikor menyét felelősségre vonta, ez ellökte a holttestet és kiutasította a házból. Az eddigi nyomozás során az asz-

szony eleinte tagadta, hogy férjének fején seb lett volna, de amikor az anyán kívül ezt a fiu keresztapja is megerősítette, aki szintén megnézte a holttest kalappal gyanusan letakart fejét, az asszony megváltoztatta vallomását. Azt állítja, hogy férje éjjel kiment és minthogy a lábtörés miatt mankón járt, a sebben elbukott és betört fejjel tért vissza az ágyba. Ő megjárd és elszaladt a szüleihez, de mire anyjával visszalért, férje már halott volt.

A házkutatás során a falon vérfoltokat és véres ágyneműt találtak a kamrában. Ezen jelek, valamint a gyanúsított ellentmondó vallomása alapján a csendőrség engedélyt kér a holttest exhumálására, amelyről a kerületi bíróság dönt.

Sport

Sport és klubfanatizmus

Ezer gonddal és külső bajjal küzd a szlovenszkoji sportélet, amelyeket még belső bajok is növelnek. A vezetők gyakran a klub érdekét előbbre helyezik az egyetemes sport fejlődésénél. Vezetők, versenyzők, közönség mind tévhitben élnek és az egyesületek egymás közti rivalizálásából ellenségeskedést fejlesztenek ki.

A rivalizálásnak elfajulása igen gyakori tünet versenyeken, mérkőzések a klubfanatikusok vadul biztatják kedvenceiket a győzelemre, ellátják tanácsokkal és röpködnek a levegőben a buzdítások: üsd, rugd stb. Ilyesmi és hasonló hatása alatt maguk a versenyzők is elveszítik nyugalmaikat. Ezért aztán gyakran, nem éppen épületes eseményeknek vagyunk szemtanúi.

Nagyon sok ember nem bírja elviselni az esetleges vereséget és ezért presztizs kérdést csinál egy ilyen versenyből, mindenáron győzelmet követelve a versenyzőktől. Lehet az ellenfél jobb, de az ő klubjának okvetlen győznie kell, mert így kívánja ezt a klubfanatizmus.

A klubfanatizmus tulhajtói formája a klub szeretetnek, amely nem hogy hasznára, de éppen ártalmára van a sportnak. Hatása alatt ellenfelekből ellenségek lesznek, veszedelmek és intrikák keletkeznek. Az egyik egyesület tagjai kiutasítják otthonukból a másik egyesület vendégtagját, semmibe véve a sportszerűség és a vendéglátás legegyszerűbb, minden kulturemberre kötelező szabályait.

Értsük meg egymást végre! Legyen elég a sportszerűtlenkedésből. Dolgozzon mindenki becsületesen, ahogy erejéből kitelik egyesülete érdekében és tanulja meg elviselni a sportszerű vereséget, a jobb és erősebb ellenféltől.

Kéz-kézben építeni, emelni a színvonalat, eredményeket elérni, fegyelmezett sportembereket nevelni, ez legyen a cél.

ÉSE—JUVENTUS (Léva) 7:4. Barátságos ping-pong mérkőzés decem-

ber 9-én Érsekújváron. A mérkőzések mindvégig szép és izgalmas küzdelmet mutattak, de a Juventus fiatal gárdáján meglátszott a verseny rutin hiány és a mérkőzések az érsekújváriaknak biztos, — a bemutatott játékoknak megfelelően — reális győzelmet hoztak.

A Lévai Ujság

karácsonyi száma 19-én jelenik meg.

Tartalma:

ANTAL GYULA vezércikke. *Ankét az ipar és kereskedelem védelméről.*

Kosztolányi Dezső tárcája. *Blaskovič, az adósságok rendezéséről.*

A köztársaság gazdasági helyzete.

A divatok eredete.

Versek.

Hírek, mezőgazdaság, közgazdaság, kritika, karácsonyi vásár hirdetései.

Karácsonyi szám 6 oldal ára,

80 fillér.

Hirdessen

a Lévai Ujság karácsonyi számában!

SZÖRMÉK dus választékban, valamint fehér bundák kölcsön kaphatók

SEIF SAMU

SZÜCSMESTERNÉL
Koháry utca 4 szám

„LÉVAI UJSÁG” gazdasági, kulturális és kritikai hetilap. Megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMÉR. — Felelős szerkesztő és kiadó: ARKÚCS ERNŐ dipl. agr. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva, Sűr u. 3. Telefon 19. — Nyomja: FODOR utóda Lánosz Jenő nyomdája Léva, Szepesi u. 28. — Előfizetési díj: egószévre 40, félévre 20, negyedévre 10. — Ké, egyes szám ára 80 fill. — Három példány megárlása egyéves előfizetésnek számít. — Hirdetéseket tarifa szerint Fodor papírkereskedésében adhatók át. Telefon 70. — Gyakori hirdetőknak árengedmény. — Kéziratokat a szerkesztőséghez küldendők. Kéziratokat nem özlünk meg és nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a bratislavi postai- és táviratigazgatóság lévai feladóhellyel 109.976. V—1934 szám alatt engedélyezte.

HA ÖRÖMET AKAR SZEREZNI kedveseinek, vásároljon karácsonyi ajándékot

Hidvéghy

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZNÉL,
Szepesi utca 13

NAGY VÁLASZTÉK OLCSÓ ÁRAK

KÖZGAZDASÁG

Az utolsó napok indokolatlan ár-emelkedései, a spekulációs eladásokon meglehetősen legyengültek. Vásárlási kedv a főzsei idő kezdetén alig mutatkozott, amire az árfolyamok még jobban lemorzsolódtak és csak később értek el egyes értékek javulást.

Árfolyamok: A prágai börze dec. 6-i jeientése szerint: 6% liszt kölcsön 88.45, 1/2% Čs. IV. áll. sorsolási kölcsön 75.70, 5% 1931 évi áll. beruházási kölcsön 76.60, 5% áll. munka kölcsön 94.50, 4% kártalanítási járadék 65.25, 3 1/2% Čs. IV. áll. járadék 53.70, 3% sorsolási Čs. államkölcsön 48.15 Ké.

Részvények: Čs. nemzeti bank: Ké 4.980—, Škodaművek: 837—, Pozsonyi kábel 649—.

Bankjegyek: Holand 1616.50 Ké, német 863— Ké, magyar 451— Ké, svajci 776— Ké, angol 118—125— Ké, olasz 203.65 Ké, amerikai dollár 23.775 Ké, francia frs 157.70 Ké, schilling 45.50 Ké.

Hivatalos gabona árak:

A Monopólium Társaság dec. hóra lévai paritásban a következő árakat állapította meg: buza 153.70, rozs 113.50, közép sörárpa 118.50, takarmány árpa 105—110, zab 119.50, kukorica vörös 114, fehér 109, cinquin 129— Ké

Gabona- és takarmányárak dec. 6-án a lévai piacon az árú minőség szerint: Buza 79 kg-os 153.70, árpa 105—110—, rozs 111.50, tengeri 105—, zab (felhozatal nem volt) bab fehér 80—90, mák 300—375, vörös here 800—1000, lucerna 650—750, burgonya (rózsa) 70, burgonya (gyári) 35—40, korpa 85, takarmányliszt 97, sójadara 158, földidőpógácsa 169, répa-szelet 91, kukorica 121 Ké.

— **Megváltoztatják a vonatok indulásánál a jelzést.** A csehszlovák vasutaknál pár évvel ezelőtt hozták csak be, hogy a vonat indítását a forgalmi tiszt kis táblácskával adják. Az utazó közönség természetesen alig figyelt a jelzésre és sok esetben a már mozgó vonatra ugrált fel, ami életveszélyre adott alkalmat. A vasutigazgatóság most új rendelkezést adott ki, melynek értelmében a vonatindító tiszt indítás előtt figyelmezteti az utazó közönséget a beszélárra. A vonat indítása előtt a szolgálatos tisztviselő a kézijelző táblácskán néhány pillanatig vízszintesen tartja és csak azután adja meg a jelet az indulásra. A sötétség beálltával kék lámpását a menet irányában néhány-szor meglengeti indulás előtt. E jelzések után a vonatra felszállni már nem szabad. Az új jelzések bevezetésének idejét még nem közölték.

Egy szoba, konyha és éléskamrából átló lakást keresek

azonnali beköltözésre. Lehetőleg a belváros közelében. Cim a kiadóban.